фінансування і цільові надходження», 50 «Довгострокові позики», 51 «Довгострокові векселі видані», 52 «Довгострокові зобов'язання за облігаціями», 53 «Довгострокові зобов'язання з оренди», 60 «Короткострокові позики», 61 «Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями», 62 «Короткострокові векселі видані», 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками», 64 «Розрахунки за податками й платежами», 65 «Розрахунки за страхуванням», 68 «Розрахунки за іншими операціями», 84 «Інші операційні витрати», 85 «Інші затрати», 91 «Загальновиробничі витрати», 92 «Адміністративні витрати», 93 «Витрати на збут», 94 «Інші витрати операційної діяльності», 95 «Фінансові витрати» із відображенням по кредиту рахунку 50 «Довгострокові позики» [2].

Список використаних джерел

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» : Наказ М-ва фінансів України від 31 січ. 2000 р. № 20. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00#Text (дата звернення: 16.11.2020).

2. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій : Наказ М-ва фінансів України від 30 лист. 1999 р. № 291 URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text (дата звернення: 16.11.2020).

УДК 657.6.012.16

Роздобудько Валерій Васильович,
к.е.н., доцент кафедри фінансового аналізу та аудиту,
ДВНЗ «Київський національний
торговельно-економічний університет»,
м. Київ, Україна

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ СТРАХУВАННЯ РИЗИКІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ АУДИТОРІВ З УРАХУВАННЯМ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ДОСВІДУ

Страхування професійної відповідальності є надійним і ефективним інструментом управління ризиками діяльність суб’єктів аудиторської діяльності. Діяльність керівництва суб’єктів аудиторської діяльності повинна бути спрямована на зменшення імовірності настання ризикових та повинні стосуватися комплексного підходу щодо підбору персоналу фірми, підвищення кваліфікації, безперервного контролю якості наданих аудиторських послуг, а також пошуку та прийняття клієнтів. В Україні, наявність договору страхування професійної відповідальності аудитора не є обов’язковим для всіх суб’єктів аудиторської діяльності.

Найбільша увага питанням страхування аудиторської діяльності приділяється в Швеції. Аудитори і аудиторські фірми повинні складати договори

про страхування або залишати в Комісії з аудиторської діяльності заставу під зобов'язання відшкодування збитків, які аудитор або аудиторська організація можуть понести під час своєї діяльності. Виключення з цих вимог може зробити Комісія з аудиторської діяльності тільки за наявності особливих обставин. Наприклад, за законодавством Іспанії аудитори відповідають особисто і солідарно перед організаціями і третіми особами за шкоду, заподіяну через невиконання аудиторами своїх зобов'язань. Якщо шкода причинна аудитором, що працює в аудиторській організації, відповідає як аудитор, так і організація [1].

Порівнюючи з іншими країнами вітчизняне законодавство передбачає, що відповідальність суб'єкта аудиторської діяльності перед замовником аудиторських послуг та третіми особами обмежується виключно реальними збитками, що виникли внаслідок неправомірної дії або бездіяльності суб'єкта аудиторської діяльності.

Суб'єкт аудиторської діяльності, який провадить обов'язковий аудит фінансової звітності, зобов'язаний мати чинний договір страхування цивільно-правової відповідальності суб'єкта аудиторської діяльності перед третіми особами, укладений відповідно до типової форми договору страхування, затвердженої Національним банком України, за погодженням з Органом суспільного нагляду за аудиторською діяльністю. Суб'єкту аудиторської діяльності забороняється надавати послуги з обов'язкового аудиту фінансової звітності без чинного договору страхування цивільно-правової відповідальності перед третіми особами [2].

Відповідно до типової форми договору страхування страховим випадком є факт заподіяння збитків третій особі неправомірними діями або бездіяльністю суб'єкта аудиторської діяльності, з його вини, внаслідок надання послуг з обов'язкового аудиту фінансової звітності, у тому числі підприємствам, що становлять суспільний інтерес. Наявність вини суб'єкта аудиторської діяльності у заподіянні збитків третій особі підтверджується рішенням суду, що набрало законної сили, чи визнається суб'єктом аудиторської діяльності за письмовою згодою Страхової компанії (страховика) [3].

Не є збитками та відшкодуванню не підлягають:

1) упущена, втрачена вигода, додаткові витрати, що можуть бути понесені третіми особами;

2) збитки, заявлені на підставі договорів у частині, де Страхувальник несе відповідальність іншу, ніж та, що передбачена законом;

3) збитки, пов'язані з порушенням авторських прав, прав на відкриття, винахід чи промисловий зразок або аналогічних їм прав, включаючи недозволене використання зареєстрованих торгових, фірмових або товарних знаків, символів або найменувань [3].

Аудиторська діяльність пов'язана з настанням ризикової події щодо претензії та/або позову третьої особи до суб'єкта аудиторської діяльності про відшкодування збитків, завданих третій особі. Страхування є ефективним засобом покриття можливих збитків від настання таких ризикових подій.

Введення в практику аудиторської діяльності обов'язкового страхування професійної діяльності всіх суб'єктів аудиторської діяльності є важливим етапом підвищення довіри до професії аудитора в Україні.

Список використаних джерел

1. Бєлановська М.О Необхідність введення обов'язкового страхування аудиторської діяльності / М.О. Бєлановська, В.О. Кондратьєв. URL: http://www.rusnauka.com/ 10_%20NPE_2010/Pravo/62375.doc.htm.

2. Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність». URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text.

3. Типовий договір добровільного страхування цивільно-правової відповідальності суб'єкта аудиторської діяльності перед третіми особами затверджений розпорядження Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг від 13 листопада 2018 року №1977. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1348-18#Text.

УДК 657

Рудницький Василь Степанович,
д.е.н., професор, завідувач кафедри
облікових технологій та оподаткування,
Львівський навчально-науковий інститут,
Університет банківської справи,
м. Львів, Україна,
Дубіль Олена Василівна,
к.е.н., доцент кафедри обліку і аудиту,
Львівський національний університет ім. Івана Франка,
м. Львів, Україна

ДЕЯКІ АСПЕКТИ РЕГУЛЮВАННЯ АУДИТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УКРАЇНІ ТА КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ АУДИТОРСЬКИХ ПОСЛУГ

Контроль якості аудиторських послуг відбувається як на макрорівні, так і мікрорівні. В Україні на макрорівні внаслідок реформи суттєву роль віддано Органу суспільного нагляду за аудиторською діяльністю (ОСНАД). Проте, у цьому контексті продовжує працювати і Аудиторська палата України. Згідно ст. 15 Закону України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність» від 21 грудня 2017 року № 2258-VIII (Закон № 2258-VIII) [1] ОСНАД складається з Ради нагляду за аудиторською діяльністю (Рада) та Інспекції із забезпечення якості (Інспекція), нагляд за роботою якої здійснює Рада.

Провівши аналіз діючого складу Ради, відзначимо, що більшість складають фахівці з прямим відношенням до владних структур. Очевидно, що є розбіжність у назві нового керівного органу щодо сфери аудиторської діяльності та механізмів реалізації суспільного (незалежного і об'єктивного) нагляду за нею, у тому числі для забезпечення якості аудиту в країні.